

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: HYS-002

Til: Stord vann og avløp AS
Fra: Norconsult Norge AS, v/Alv Terje Fotland
Sted, dato: Bergen / 2025-12-02

VA-anlegg Hystadvegen - naturmangfold og fremmedarter

I forbindelse med etablering av VA-anlegg langs fv. 5050 Hystadvegen, Stord kommune ble det gjennomført kartlegging av naturverdier og fremmedarter 18.september 2025 fra pumpestasjon Frugard og fram mot krysset ved Storehaugvegen. Siden befaring er gjort noe seint i sesong er det supplert med data fra google maps fra august 2022, et tidspunkt da flere arter er i blomst. Det er kun gjort befaring langs offentlig veg og ikke inne i private hager.

Viktige naturverdier

Området inngår i et større område som i 2020 ble kartlagt etter metodikken: Naturtyper i Norge (NiN), men uten at det ble identifisert viktige naturtyper i eller ved dette prosjektområdet. Strekningen er dominert av eneboliger med hager som grenser til veg. I sør grenser vegen til kirkegårder ved Stord kyrkje og parktrær foran Hystadvegen 6. I nord er det noe dyrket mark inn til veg.

Tiltaket har ikke direkte kontakt med sjø eller vassdrag, men helt i sør er det nærføring sjø ved utløpet av Frugardselva som er lakseførende og sjøarealet der er av stor verdi for en rekke sjøfugl, dels rødlistet fugl. Det er ingen åpne bekkefar gjennom tiltaksområdet, men dels åpent bekkefar nedenfor Hystadvegen 111 som renner ut i Hystadavika. Det er registrert ålegraseng innerst i Hystadvika og det er registrert et større felt som leveområde for kamskjell utenfor sørøstre deler av Stord.

Kommentere Rødlistede fugler og hensyn under hekketid?

- Det er registrert tårnseiler (NT), gråspurv (NT), tyrkerdue (NT), på landbruksområdene lengst nord ved strekket.

Det er registrert flere forekomster av ask nær vei, både unge skudd og store, dels gamle trær. Ask er rødlistet som sterkt truet på grunn av en soppsykdom som truer med å utrydde eller sette arter sterkt tilbake. Arten er ellers vanlig i regionen og det er større og tilsynelatende friske trær som er viktig å ta vare på. Det er mange skudd og små busker av ask, men det er bare vurdert som relevant å registrere større trær langs vegen.

Det er flere gamle hager langs vegen med store til dels gamle trær, fortrinnsvis bøk og blodbøk. Og det er allé med asal langs kirkegårdsmuren ved Ådlandsvegen vis av vis pumpestasjonen.

Mulige virkninger og tiltak

Det ser ikke ut til at noen av de store asketrærne blir berørt av tiltaket, men det kan være risiko for nærføring til parktrærne langs kirkegårdsmuren ved Ådlandsvegen og bøketrærne like før broen over Frugardselva.

Vis a vis inngangen til kirken er det risiko for at grøftearbeid kan påvirke rotsonen til to platanlønn som står tett i hverandre, men også blodbøk foran kirken kan ha røtter under vegen. Det bør derfor tas kontakt med

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: HYS-002

arborist (trespesialist) til å vurdere tilstand på aktuelle trær, få avklart hvorvidt røttene går inn under dagens vei. Det må ha førsteprioritet å sikre at bøketreet foran kirken ikke tar skade av tiltaket.

For å unngå partikkelforurensning til sjø, både innerst i Hystadvika og ved utløpet av Frugardselva må det vurderes tiltak i forbindelse med drenering av overflatevann i forbindelse med anleggsarbeid.

Figur 1 Større trær og parktrær nær veg, langs Hystadvegen. Ask (rød), bøk (gul) og asal (grønn). To store platanlønn vis av vis Stord kyrkje, er definert som fremmedart, men har også funksjon som parktre.

Figur 2 Store trær utenfor Stord kyrkje. En blodbøk til høyre for vegen og to platanlønn til venstre for vegen.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: HYS-002

Fremmedarter

VA-anlegg vil i all hovedsak legges i eksisterende veg eller fortau. Det er derfor fokus på fremmedarter som må tas særlig hensyn til massehåndtering for å unngå uønsket spredning av arter. Det er tatt utgangspunkt i Miljødirektoratets rapport M-982/2018 for å vurdere hvilke arter som er relevant. Siden vegen går langs mange private hager, er det registrert mange fremmedarter. De fleste spres effektivt med vind eller bær via fugl og tiltak derfor har lite effekt, eller så er det arter med liten spredningsevne. Det gjelder arter som platanlønn, mispelarter, sitkagran, tuja og rhododendron.

Arter med høy risiko ved masseflytting, alltid tiltak

Det er plantet en liten forekomst av rynkerose i hage ved Hystadvegen 111 tett på Hystadvegen. Arten har høy risiko ved massehåndtering og dersom forekomst må flyttes skal det alltid gjøres tiltak. En bør ikke berøre forekomsten med utstyr eller kjøretøy under arbeidet.

Det er registrert to forekomster av gyvel. En rett vest for Hystadvegen 13 og en sør for Hystadvegen like før kryss til Storehaugvegen. Forekomster er små og bør bekjempes uavhengig av om det er behov for det i dette prosjektet. Arten har stor spredningsevne med frø, men frø spres i en begrenset utstrekning. Ellers bør forekomster unngås.

Forslag til tiltak

Det er plantet syrin langs gjerde til Hystadvegen 17. Arten har noe risiko ved massehåndtering og forekomst bør unngås, ev. at planter og masser blir værende på eiendom.

Det er mye spirea, trolig hekkspirea, i vegkant øst for kirken på sørsiden av vegen. Det skyldes trolig at det har blitt kastet hageavfall her. Det er potensial for andre fremmedarter også. Området bør unngås. Dersom området blir berørt og masser må transporteres ut av området bør det leveres godkjent mottak.

Figur 3 Forekomster av fremmedarter langs Hystadvegen, som bør unngås eller tas hensyn til ved massehåndtering. Rynkerose (rød), gyvel (grønn), syrin (oransje), spirea (gul) og snøbær (hvit).

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: HYS-002

Figur 4 Gyvel ved Hystadvegen 13 (t.v.) og spirea i grøntområdet øst for kirken indikert innenfor stiplest sirkel (t.h.)

Figur 5 Platanlønn som del av hageanlegg Hystadvegen 6.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: HYS-002

Figur 6: Rynkerose utenfor Hystadvegen 111

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
E01	02.12.2025		ATFOT	INGVOL	ANLOK

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.